

Kadernota 2022 – 2026

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	3
1. Inleiding	4
2. Technische financiële ontwikkelingen	6
2.1 Stand meerjarenbegroting 2021-2025.....	6
2.2 Technische uitgangspunten.....	6
2.3 Effect Voorjaarsnota 2021.....	8
3. Financiële ontwikkelingen	10
3.1 Autonome ontwikkelingen	10
3.2 Intensiveringen.....	12
3.3 Nieuw beleid.....	14
4. Risico's.....	15
5. Maatregelen	17
5.1 Maatregelen begroting 2021	17
5.2 Maatregelen begroting 2019 en 2020.....	18
6 Bijlagen	19
Bijlage 1 Kredieten.....	19
Bijlage 2 Bedrijfsvoering.....	20

1. Inleiding

De afgelopen jaren hebben in het teken gestaan van forse bezuinigingen en ombuigingsmaatregelen. Bij de begroting 2021 had de gemeente De Bilt daardoor uiteindelijk een structureel sluitend meerjarenperspectief waarin ook enige ruimte voor onzekerheden was ingebouwd. Mede dankzij deze exercitie kunnen wij u nu zonder bezuinigingsmaatregelen een structureel sluitend meerjarenperspectief voorleggen.

In tegenstelling tot vorig jaar zijn wij er in geslaagd om u dit jaar een volwaardige kadernota aan te bieden, als start voor de nieuwe P&C cyclus. Dat heeft wel een extra inspanning gevergd. De impact van het werken op afstand bemoeilijkt het opstellen van deze integrale documenten, die de volledige breedte van de organisatie omvatten.

Ondanks de ontregelende werking van de coronacrisis en de invloed van het virus op het dagelijks leven van onze inwoners en ondernemers, is er in deze kadernota op financieel gebied wel reden tot voorzichtig optimisme. Het werk wat wij als gemeentebestuur de afgelopen jaren hebben verricht, de stevige en vaak moeilijke besluiten die daarvoor genomen moesten worden, werpen op dit moment hun eerste vruchten af. Juist door deze inspanningen zijn wij nu in staat om er te zijn voor onze inwoners in een lastige tijd, bijvoorbeeld door middel van ons crisis- en herstelplan.

In deze nota stellen wij u voor te investeren in de lokale economie, het sociaal domein, de versnelling van de woningbouw en gemeentelijke plannen en de energietransitie. Deze laatste zijn herkenbaar als de speerpunten van dit college, naast de gemeentefinanciën. Ook presenteren wij u maatregelen om onze dienstverlening op een noodzakelijk niveau te brengen en knelpunten in de organisatie op te lossen. De grote belasting van onze organisatie begint namelijk zichtbaar zijn tol te eisen en zal de komende tijd nog wel de nodige investeringen vergen om ook in de toekomst de taken en uitdagingen het hoofd te kunnen bieden.

Dit alles is mogelijk dankzij het solide financiële beleid van de afgelopen drie jaar, waar we samen aan hebben gewerkt. De structurele consequenties van de coronacrisis vormen wel nog altijd een financiële onzekerheid voor de komende jaren, die wij slechts ten dele financieel kunnen duiden in onze risicoparagraaf. Ondanks enkele positieve signalen is het ook nog onduidelijk in hoeverre de gemeente structureel gecompenseerd gaat worden voor de achterblijvende Rijksbijdragen in de zorg. Ook de aanstaande herijking van het gemeentefonds kan plotseling zware gevolgen hebben. Daarom is het voortzetten van de afbouw van de gemeentelijke schulden nog onverminderd relevant. Zo kunnen wij toekomstige tegenvallers het hoofd bieden zonder dat ons voorzieningenniveau daar direct onder lijdt.

Meerjarenperspectief

De in deze kadernota opgenomen mutaties leiden samengevat tot het volgende meerjarenperspectief.

	2022	2023	2024	2025	2026
Uitgangspositie meerjarenperspectief begroting 2021	781.924	844.234	577.633	1.290.681	1.290.681
Technische aanpassingen (H2)	-9.457	-9.445	-9.424	-9.376	-9.376
Financiële ontwikkelingen (H3)	-845.000	-623.000	-654.000	-576.000	-591.000
Maatregelen (H5)	250.000	250.000	250.000	0	0
	177.467	461.789	164.209	705.305	690.305

Dit meerjarenperspectief is als volgt opgebouwd:

	2022	2023	2024	2025	2026
Structureel saldo	693.491	623.789	242.209	705.305	690.305
Incidenteel saldo	-516.024	-162.000	-78.000	0	0
Startsaldo begroting 2021	177.467	461.789	164.209	705.305	690.305

Leeswijzer

Nadat wij in Hoofdstuk 2 ingaan op de technische financiële ontwikkelingen, komen in Hoofdstuk 3 de voorstellen aan bod die wij als college aan u voorleggen. Hierbij maken wij onderscheid in autonome ontwikkelingen, intensiveringen en nieuw beleid. In Hoofdstuk 4 komen de risico's aan de orde. Hoofdstuk 5 gaat in op de voortgang van de maatregelen die wij bij de begroting 2020 en 2021 hebben getroffen.

Proces en gevraagd besluit

Wij stellen voor om op basis van de hier gepresenteerde cijfers:

- deze 'Kadernota 2022-2026' vast te stellen als kader voor de op te stellen Begroting 2022.

2. Technische financiële ontwikkelingen

In dit hoofdstuk worden de technische financiële ontwikkelingen die van invloed zijn op het meerjarenperspectief 2022-2026 nader uitgewerkt. Hierbij komen de volgende onderwerpen aan bod:

- Stand meerjarenbegroting 2021-2025
- Technische uitgangspunten, waaronder:
 - Effect algemene uitkering
 - Indexering budgetten
 - Omslagrente
- Effect Voorjaarsnota 2021

Bovengenoemde effecten tellen bij elkaar op tot het volgende meerjarenperspectief:

	2022	2023	2024	2025	2026
Startsaldo begroting 2021	781.924	844.234	577.633	1.290.681	1.290.681
Effect algemene uitkering	68.013	68.025	68.046	68.094	68.094
Prijsontwikkeling	-45.664	-45.664	-45.664	-45.664	-45.664
Effect voorjaarsnota	-31.806	-31.806	-31.806	-31.806	-31.806
Saldo Kadernota na technische aanpassingen	772.467	834.789	568.209	1.281.305	1.281.305

2.1 Stand meerjarenbegroting 2021-2025

Het meerjarenperspectief in de begroting 2021 laat een structureel positief saldo zien. Dit is de uitgangspositie voor de kadernota 2022

	2022	2023	2024	2025	2026 ¹
Structureel saldo	944.948	868.234	577.633	1.290.681	1.290.681
Incidenteel saldo	-163.024	-24.000	-	-	-
Startsaldo begroting 2021	781.924	844.234	577.633	1.290.681	1.290.681

2.2 Technische uitgangspunten

Bij het opstellen van het meerjarenperspectief voor de kadernota hanteren wij een aantal technische uitgangspunten. Ten eerste worden de meest recente cijfers van de algemene uitkering als basis gebruikt. Daarnaast zijn de budgetten, zowel lasten als baten, aangepast aan het verwachte prijspeil voor 2022. Als laatste is ook de gehanteerde interne rekenrente onderdeel van de technische uitgangspunten.

Effect algemene uitkering

Voor de berekening van de algemene uitkering in de kadernota 2022 - 2026 verwerken wij de effecten van de circulaire tot en met de decembercirculaire 2020. Door het verschijningstijdstip van de kadernota is het niet mogelijk om de meicirculaire 2021 in deze nota te verwerken. De uitkomst van de meicirculaire zal voorafgaand aan de raadsbehandeling van deze kadernota separaat verstrekt worden. Ook de reeds door het kabinet toegezegde extra middelen voor Jeugd zijn nog niet verwerkt in deze kadernota.

¹ Het jaar 2026 wordt in deze kadernota toegevoegd en hiermee gelijk gesteld aan 2025.

Ontwikkeling algemene uitkering	2022	2023	2024	2025	2026
Stand septembercirculaire 2020 (Begroting 2021) Algemene uitkering	55.704.052	56.036.226	56.326.718	56.927.392	56.927.392
Stand decembercirculaire 2020	55.783.642	56.115.828	56.406.341	57.007.063	57.007.063
Verschil	79.590	79.602	79.623	79.671	79.671
Mutatie suppletie-uitkering integratie SD	-11.577	-11.577	-11.577	-11.577	-11.577
Budgeteffect	68.013	68.025	68.046	68.094	68.094

De algemene uitkering laat een beperkte stijging zien in het meerjarenperspectief.

De aanpassing van de algemene uitkering naar prijspeil 2022 is opgenomen onder 'Indexering budgetten'.

Indexering budgetten

Voor de bepaling van de meerjarensaldi zijn de saldi per 1 maart 2021 als basis genomen. Vervolgens zijn de budgetten bijgesteld naar het prijspeil 2022. Hiervoor worden de budgetten geïndexeerd met het prijspeil van het Bruto Binnenlands Product (BBP), berekend door het Centraal Planbureau (CPB).

Dit leidt tot de volgende bijstelling van het meerjarenperspectief:

Prijs ontwikkeling	2022	2023	2024	2025	2026
Aanpassing algemene uitkering naar prijspeil 2022	735.000	735.000	735.000	735.000	735.000
Prijsindex	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000
Loonindex	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000
verbonden partijen (excl SD)	-110.000	-110.000	-110.000	-110.000	-110.000
Indexering subsidies (excl SD)	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
Indexering belastingen en heffingen	285.000	285.000	285.000	285.000	285.000
Indexering Sociaal Domein	-365.664	-365.664	-365.664	-365.664	-365.664
Nadelig effect op het begrotingssaldo	-45.664	-45.664	-45.664	-45.664	-45.664

Aanpassing Algemene uitkering

Naast de budgettaire effecten van de decembercirculaire dient ook de algemene uitkering aangepast te worden aan het prijspeil 2022. Dit betekent een toename van € 735.000. In tegenstelling tot bij de kadernota 2021 kunnen we constateren dat aanpassing van het prijspeil van de algemene uitkering dit jaar nagenoeg toereikend is om de prijsontwikkelingen op te kunnen vangen.

Prijsindex

Het CPB publiceert jaarlijks vier ramingen. De belangrijkste twee zijn het Centraal Economische Plan (CEP) dat in het voorjaar verschijnt en de Macro Economische Verkenning (MEV), die elk jaar op Prinsjesdag wordt gepubliceerd. Qua prijsontwikkeling budgetten hanteren wij het Bruto Binnenlands Product uit de korte termijnraming voor de indexatie van de budgetten. Voor 2022 is het BBP 1,6%.

Loonindex

Voor het salarisniveau en de formatie gaan wij uit van de peildatum 1 januari 2021 en ramen wij de lasten op de maximale hoogte van de salarisschalen. De loonkosten indexeren wij op basis van de verwachte loonontwikkelingen voor 2022. De verwachting is dat de loonkosten in 2022 ten opzichte van 2021 zullen stijgen met 2%.

Verbonden partijen

Op het moment van opstellen van deze kadernota is nog onvoldoende zicht op de ontwikkeling van de bijdragen van alle verbonden partijen. De keuze is daarom om de bijdragen op dezelfde manier te indexeren als de subsidiebudgetten. Voor de verbonden partijen waarvan we wel de nieuwe bijdragen kennen, zijn deze aanpassingen verwerkt en worden met deze indexering verrekend.

Indexering subsidies

Om de in 2022 te verstrekken subsidies te ramen, hanteren wij hetzelfde indexering als voor de prijsontwikkelingen namelijk 1,6%.

Gemeentelijke belastingen en heffingen

Voor de verhoging van de OZB tarieven, de overige gemeentelijke belastingen en de leges gaan we uit van een jaarlijkse verhoging van de baten op basis van de inflatiecorrectie van het CPB (zie onder prijsontwikkelingen). Voor de OZB is de basis de totale (geïndexeerde) opbrengst van het voorgaande jaar bij gelijkblijvend areaal. Bij stijgende WOZ waarden kan dat betekenen dat de tarieven voor de OZB dalen en andersom; er wordt gerekend vanuit de gewenste opbrengst. De tarieven worden verder uitgewerkt in de begroting. De tarieven voor toeristen- en forensenbelasting 2022 worden verhoogd met het inflatiepercentage van 2022, namelijk 1,6%.

Voor de tarieven afvalstoffenheffing, de rioolrechten, reinigingsrecht, lijkbezorgingsrechten, omgevingsvergunningen, overige leges en marktgelden hanteren wij het uitgangspunt van kostendekkendheid. Een aantal van in deze kadernota aangekondigde autonome ontwikkelingen zullen leiden tot meer kosten voor bijvoorbeeld afvalinzameling en investeringen in de milieustraat en ondergrondse containers. Die meerkosten zullen ook leiden tot hogere tarieven van gemeentelijke belastingen en heffingen.

Indexering Sociaal Domein

Voor de indexering van het sociaal domein is voor de zorgkosten WMO en Jeugdzorg de OVA index geraamd. De OVA bestaat uit drie componenten: een component voor contractloon, dit is de ontwikkeling van de contractlonen in de markt, een component voor incidentele loonontwikkeling in de marktsector, die overeenkomt met onze periodieken, en een component voor de wijziging van de werkgeverslasten. De index is 1,72% (2022). Voor de overige budgetten is een loon/ prijsindex van 1,6% gehanteerd.

Rente

De interne rekenrente blijft ook in 2022 onveranderd, namelijk 1,5%. Voor de rente die wordt toegerekend aan de grondexploitaties wordt een rentevoet gehanteerd van 1,8%. Deze laatste wijkt af van vorig jaar. De rente voor grondexploitaties wordt regelmatig op basis van het gewogen gemiddelde van vermogenskostenvoeten (weighted average cost of capital) herijkt en bijgesteld als de afwijking meer dan 0,5% is. De (beperkte) financiële effecten zullen wij bij de begroting berekenen en verwerken.

2.3 Effect Voorjaarsnota 2021

Bij de voorjaarsnota 2021 zijn enkele wijzigingen gemeld die een structurele doorwerking hebben op het meerjarenperspectief. Deze posten zijn hieronder opgenomen. De toelichting uit de voorjaarsnota is hierbij opgenomen.

Afwijkingen bestaand beleid	2022	2023	2024	2025	2026
Gemeenteraad en griffie	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
Woonruimte zaken	-25.806	-25.806	-25.806	-25.806	-25.806
Aanpassing beheergebouw gemeentewerf/ milieustraat	0	0	0	0	0
Totaal Effect Voorjaarsnota	-31.806	-31.806	-31.806	-31.806	-31.806

Gemeenteraad en griffie

Op 18 februari 2021 heeft de raad ingestemd met een uitbreiding op de griffie waarbij de budgettaire gevolgen grotendeels worden opgevangen binnen het budget van de raad. Er resteert een structurele last van € 6.000.

Woonruimtezen

In 2020 zijn eerder verstrekte startersleningen overgebracht naar de balans conform voorschriften BBV. Dit levert voor 2020 een éénmalig voordeel op van € 148.000. De aflossingen zullen echter de komende jaren ook via deze balanspost verlopen wat in de exploitatie een nadeel oplevert van € 25.806.

Aanpassing beheergebouw gemeentewerf/milieustraat

Naar aanleiding van een toekomstonderzoek heeft het college in november 2020 besloten om de werkorganisatie van de buitendienst aan te passen zodat de eigen dienst effectiever en efficiënter werkt (met het doen van deze aanpassingen is de in 2020 opgenomen maatregel 'Maatschappelijke businesscase buitendienst' te realiseren, zie ook H5 maatregelen). Bij de nadere uitwerking komt naar voren dat aanpassing van het beheergebouw gewenst is:

- Binnen het gebouw willen we meer (gescheiden) werkplekken maken voor medewerkers van de buitendienst zodat alle medewerkers dit gebouw als uitvalsbasis hebben.
- Verder is vervanging van het ontvangstgebouw van de milieustraat aan de orde, deze brengen we ook onder in het beheergebouw.

We beogen een functionele verbouwing. Deze investering is geraamd op € 250.000 en zal in 25 jaar worden afgeschreven. De jaarlijkse kosten bedragen € 10.000 vanaf 2022.

Daarnaast is vervanging van de papier-perscontainer op de milieustraat nodig. Daarbij kiezen we voor een grotere container waardoor veel transportritten worden uitgespaard. De investering voor deze perscontainer bedraagt € 36.900 en wordt in 15 jaar afgeschreven. De jaarlijkse kosten bedragen € 2.460 vanaf 2022.

Beide investeringen zullen we doorberekenen in de afvalstoffenheffing 2022 die daarmee ca. € 1 stijgt.

3. Financiële ontwikkelingen

In dit hoofdstuk komen de voorstellen aan bod die wij als college aan u voorleggen. Hierbij maken wij onderscheid in autonome ontwikkelingen, intensiveringen en nieuwe beleid.

	2022	2023	2024	2025	2026
Autonome ontwikkelingen	-47.000	135.000	44.000	44.000	29.000
Intensiveringen	-513.000	-463.000	-463.000	-430.000	-430.000
Nieuw beleid	-285.000	-295.000	-235.000	-190.000	-190.000
Totaal voorstellen	-845.000	-623.000	-654.000	-576.000	-591.000

3.1 Autonome ontwikkelingen

Wij zien de volgende autonome ontwikkelingen.

	2022	2023	2024	2025	2026
Verkiezingen>Stemwijzer/ infosessies/ inwerktraject	-15.000				-15.000
Nieuwe raad> ICT-middelen		-8.000	-8.000	-8.000	-8.000
Brandweerposten			-60.000	-60.000	-60.000
VRU	14.000	14.000	-17.000	-17.000	-17.000
Kosten voor transitie van huidige werkwijzen naar werken onder de Omgevingswet.	-175.000				
In eigen beheer afhandelen aanvragen woonurgentie	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Investeren op de milieustraat	0	0	0	0	0
Vervanging van ondergrondse containers	0	0	0	0	0
AVU	0	0	0	0	0
GEO informatie	0	0			
Risicodeling RDWI	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
ICT beveiliging GGD	-11.000	-11.000	-11.000	-11.000	-11.000
Totaal Autonoom	-47.000	135.000	44.000	44.000	29.000

Cluster Burger, Bestuur en Organisatie

Verkiezingen

In 2022 zijn er gemeenteraadsverkiezingen. Er is eenmalig €15.000,- nodig voor de organisatie van de verkiezingen en de kosten voor de nieuwe gemeenteraad vanwege de verkiezingen. Deze kosten zullen zich iedere 4 jaar herhalen.

Nieuwe raad > ICT middelen

Bij het aantreden van de nieuwe raad worden nieuwe ICT-middelen verstrekt. Dat is sinds 2019 wettelijk geregeld. Dit is een investering die 4 jaar €8.000,- aan kapitaallasten met zich meebrengt.

Brandweerposten

Uit onderzoek van de VRU blijkt dat één fusiepost voor De Bilt en Groenekan onvoldoende mogelijkheden biedt om tot een stabiele paraatheid te komen. Handhaven van de post De Bilt op de bestaande locatie in

Nobelkwartier kan niet. Een mogelijke optie is de gemeentewerf aan de Weltevreden. De post Groenekan moet aangepast worden als minimale uitrukpost. Met de aanpassing van beide brandweerposten is een investering van € 1,5 miljoen gemoeid, € 60.000,- per jaar aan kapitaallasten.

VRU

Door de inzet van het positieve rekeningresultaat van de VRU over 2020 (OMS-fonds) is er een daling van de gemeentelijke bijdrage voor gemeente De Bilt aan de VRU voor 2022 en 2023 van €14.000. Voor 2024 en verder is er wel een stijging van de gemeentelijke bijdrage nodig van €17.000.

Cluster Fysiek Domein

Anders werken onder de omgevingswet

Voor de transitie naar anders werken onder de Omgevingswet worden voor en na de invoerdatum in 2022 extra kosten gemaakt. Die zijn niet eerder geraamd. Bestaande systemen en werkzaamheden zullen een tijd blijven doorlopen terwijl nieuwe werkwijzen nog verder geïmplementeerd zullen moeten worden. Er zal de nodige communicatie nodig zijn en ondersteuning van organisaties, bedrijven en inwoners bij hun praktische vragen en problemen met de nieuwe wet. Ook voor het operationeel maken van het gewijzigde kostenverhaal onder de Omgevingswet en de afstemming met de nog te wijzigen legesverordening zal extra begeleiding nodig zijn. Met het werken onder de Omgevingswet volgt een verschuiving in de werkzaamheden van Wro naar Omgevingswet, waarbij beide werkwijzen elkaar zullen overlappen. Voor de transitie is in 2022 een bedrag van € 175.000,- nodig.

Aanvragen woonurgentie

Na evaluatie eind 2020 hebben we besloten de afhandeling van aanvragen om woonurgentie van SSW weer over te nemen en in eigen beheer uit te voeren. Dat leidt tot een structurele verhoging van het benodigde budget van € 10.000,-

Investeren op milieustraat

In 2022 zullen we moeten investeren op de milieustraat. Een betere routing, meer opstelvakken en verlichting om ook tot later open te kunnen zijn. Vanwege de voorgenomen uitbesteding hebben we werkzaamheden aanvankelijk uitgesteld. Wij ramen nu de benodigde investeringen hiervoor op € 125.000,- met €7.000,- per jaar aan kapitaallasten. De dekking wordt gevonden in de verhoging van de afvalstoffenheffing.

Investeren ondergrondse containers

In 2022 zullen we verouderde ondergrondse afvalcontainers in onder andere de Sterrenbeeldenbuurt gaan vervangen. Wij ramen de benodigde investeringen hiervoor op € 400.000, met jaarlijks € 60.000,- kapitaallasten. De dekking wordt gevonden in de verhoging van de afvalstoffenheffing.

AVU

De AVU gaat vanaf 2022 bij de verwerking van grof vuil uit van de daadwerkelijk aangeleverde hoeveelheden grof vuil. Omdat wij een gemeente zijn die veel grof vuil levert, betekent dit voor ons een kostenstijging van € 50.000,-. Dit vormt een extra motivatie om de milieustraat te verbeteren zodat minder afval bij het grof vuil terecht komt. De dekking wordt gevonden in de verhoging van de afvalstoffenheffing.

GEO informatie

Wij voorzien voor 2022 belangrijke wijzigingen rondom beleid, beheer en uitvoering van onze wettelijke taken met betrekking tot de basisregistraties. Aanpassingen van onze BAG-, BGT- en BOR-registraties zijn noodzakelijk om dit op een goede manier te implementeren in onze organisatie. Een extra investering van € 50.000,- in 2022 en 2023 is nodig. Dekking kunnen we vinden in budget voor softwarevervanging, informatiebeleid, implementatie Omgevingswet en projecten.

Cluster Sociaal Domein

Risicodeling RDWI

Bij de voorjaarsnota hebben wij u een voordeel vermeld als gevolg van de aangepaste regionale risicodeling. Wij verwachten dat deze wijziging tot een structureel positief saldo van € 150.000 gaat leiden.

ICT beveiliging GGD

In verband met de kwetsbaarheid van het ICT systeem en de risico's die hiermee samenhangen, is door GGD regio Utrecht in de begroting 2022 structureel budget gevraagd voor de versterking van de privacy en informatiebeveiliging. De GGD ziet geen mogelijkheden om deze structurele kosten op te vangen en is genoodzaakt om de inwoner- en kindbijdrage in 2022 met een bedrag van € 11.000,- te verhogen.

3.2 Intensiveringen

Naast de autonome ontwikkelingen, zien wij de volgende intensiveringen:

	2022	2023	2024	2025	2026
Uitbreiding BOA's	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000
Formatie archief	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000
Interventiespecialist	-70.000	-70.000	-70.000	-70.000	-70.000
Gemeentelijke bijdrage voor herontwikkeling RIVM-terrein, gezamenlijk met provincie	-33.000	-33.000	-33.000		
Uitvoering projecten uit Mobiliteitsagenda en gemeentelijke cofinanciering bij subsidies	-50.000				
Duurzaamheid (uitvoeringskosten)	-175.000				
Dekking uit bestemmingsreserve duurzaamheid	175.000				
Kunst- en collectiebeheer	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Procesregisseur Sociaal Domein	-90.000	-90.000	-90.000	-90.000	-90.000
Beleidscapaciteit Sociaal Domein	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000
Totaal Intensiveringen	-513.000	-463.000	-463.000	-430.000	-430.000

Cluster Burger, Bestuur en Organisatie

Uitbreiding BOA's

De krapte in de BOA-formatie wordt tijdelijk opgevangen met incidentele middelen via het Corona Crisis- en Herstelplan. Daarna is op jaarbasis structureel ca. € 80.000 loonkosten nodig inclusief het op niveau brengen en houden van de uitrusting. Dit is benodigd om de wettelijke taken goed uit te kunnen blijven voeren.

Formatie Archief

De formatieve bezetting is afgelopen jaren van 7 naar thans 1,5 fte gedaald. De aanname was dat m.n. door digitalisering de werkzaamheden met substantieel minder formatie uitgevoerd zouden kunnen worden. Op dit moment wordt gewerkt aan het op orde brengen van het archief- en informatiebeheer. Onderdeel van deze inhaalslag was ook een scan op de formatie van de div-functie. Hieruit blijkt dat een formatie van 1,5 fte ontoereikend is. Om te voorkomen dat na de inhaalslag er weer nieuwe achterstanden ontstaan is uitbreiding van formatie met 1 fte (€ 80.000,-) nodig.

Interventiespecialist

De gemeente is regievoerder en heeft een wettelijke verantwoordelijkheid om mensen die grip op hun leven (dreigen te) verliezen te ondersteunen. Wij willen mensen helpen en de kans dat zij zichzelf, anderen of de maatschappij schade berokkenen, minimaliseren.

Onze interventiespecialisten PGA/PmVG/TOP-X zijn verantwoordelijk voor complexe casussen met betrekking tot ernstige overlast en/of criminaliteit en zorg en stellen een integraal plan van aanpak voor elke casus op. Wij zien al langere tijd dat het aantal casussen toeneemt, evenals de complexiteit van de casussen. Dit wordt versterkt door de consequenties van de coronapandemie. De algemene verwachting is dat een langdurige periode volgt waarin negatieve sociale en economische gevolgen aanhouden en daaruit voortvloeiende psychische problemen tot een structureel hogere caseload voor de interventiespecialisten leiden. Wij anticiperen hierop door extra capaciteit (0,88 fte) in te zetten.

Cluster Fysiek Domein

Herontwikkeling RIVM

Na het vertrek van het RIVM uit De Bilt zullen er niet alleen minder OZB-inkomsten zijn, maar zal ook samen met de provincie, USP en het Rijksvastgoedbedrijf gezocht moeten worden naar mogelijkheden voor herontwikkeling. De provincie wil daarvoor € 300.000,- voor de komende 3 jaar ter beschikking stellen. Van de gemeente De Bilt wordt 30% van dit bedrag voorzien om mee te kunnen bepalen wat de toekomstige invulling zal kunnen zijn.

Mobiliteitsagenda

In januari 2021 is het proces gestart voor nieuw toekomstbestendig mobiliteitsbeleid en de daaruit voortkomende opgaven en projecten. De mobiliteitsagenda is naar verwachting in concept gereed in het vierde kwartaal 2021. In de kadernota 2023-2027 is op basis van deze agenda de financiële vertaling te maken. Voor 2022 is een bedrag van € 50.000,- nodig voor direct uit te voeren projecten en voor gemeentelijke cofinanciering bij gesubsidieerde projecten.

Duurzaamheid en dekking duurzaamheidsreserve

De aanscherping van de klimaatwet en -akkoord zal gevolgen hebben voor de regionale energiestrategieën. Om onze eigen doelstellingen op het gebied van duurzaamheid te halen zijn vanaf 2022 extra middelen nodig. Met name voor participatie en communicatie met inwoners en bedrijven. Ook inzet om omschakeling naar alternatieven voor aardgas mogelijk te maken, isolatie- en verduurzaming van woningen en het stimuleren van zonnepanelen op (kleine) daken. Voor al deze extra inzet zal in 2022 een bedrag van € 175.000,- nodig zijn. Dit kan gedekt worden uit de bestemmingsreserve voor Duurzaamheid. Subsidiemogelijkheden worden onderzocht.

Cluster Sociaal Domein

Kunst- en collectiebeheer

Binnen het huidige structureel beschikbare budget voor de collectie beeldende kunst en objecten is ruimte om (achterstallig) onderhoud uit te voeren. Naast onderhoud is echter ook een structurele verhoging van personele capaciteit nodig voor het collectiebeleid, het vaststellen van een onderhoud- en beheerplan en afhandeling van alle vragen en opdrachten over kunstbeheer, inclusief bestuurlijke besluitvorming. Daarvoor is een structurele inzet van € 30.000,- nodig voor versterking van de formatie.

Procesregisseur Sociaal Domein

Voor de doorontwikkeling van de Biltse Aanpak, verdere transformatie in het sociaal domein, dienen we de formatie in de teams te versterken met een procesregisseur. Zo wordt het op dit moment op tijdelijke basis al ingevuld. Op die manier krijgen we ook meer grip op de financiën. Voor deze structurele inzet in de formatie is € 90.000,- jaarlijks nodig.

Beleidscapaciteit Sociaal Domein

Om de regionale afspraken over onze inzet in de ZOU-samenwerking te kunnen nakomen is ook versterking van de formatie op het gebied van beleidscapaciteit noodzakelijk. Die regionale samenwerking blijft hard nodig gezien de verwachte stijgende werkloosheid. De structurele inzet in de formatie bedraagt € 80.000.

3.3 Nieuw beleid

Tot slot willen wij de volgende voorstellen inzake nieuw beleid aan u doen:

	2022	2023	2024	2025	2026
Bedrijfscontactfunctionaris	-30.000	-60.000			
Groeiende taken voor wonen en zorg	-65.000	-45.000	-45.000		
Op tempo houden woningbouwopgave	-90.000	-90.000	-90.000	-90.000	-90.000
Sturing en beheersing van de projectenportefeuille	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Totaal Nieuw beleid	-285.000	-295.000	-235.000	-190.000	-190.000

Bedrijfscontactfunctionaris

Uit gesprekken met ondernemers komt veelvuldig de wens naar voren van een aanspreekpunt voor ondernemers zoals in de meeste gemeenten om ons heen. Op thema's als energie, arbeidsmarkt, centrumgebieden en agrariërs willen we meer de samenwerking opzoeken met ondernemers. In het kader van het corona crisis- en herstelplan is besloten om in ieder geval tot zomer 2022 een accountmanager ondernemers in te zetten. Door dit verlengen tot en met 2023 komt er meer tijd om hier ervaring mee op te doen en te evalueren of deze functie accountmanager bedrijven structureel in de formatie moet worden opgenomen.

Wonen en zorg

Het overheidsbeleid voor wonen en zorg is erop gericht om mensen met een zorgvraag zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen. Vanuit rijk en regio wordt ondersteuning geboden, bijvoorbeeld voor het opzetten van een woonzorgvisie. Deze ondersteuning kunnen we alleen benutten als we er zelf ook op inzetten in extra capaciteit en middelen. Op dit moment is deze formatie niet beschikbaar vanuit het sociaal domein. Dit vertaalt zich in een financiële claim van € 45.000,- in 2022, 2023 en 2024. In 2022 is ook een budget van € 20.000,- nodig voor onderzoek en externe advisering.

Woningbouwopgave

Om de taken omtrent het woonbeleid en woningbouwlocaties goed uit te kunnen voeren, is in 2019 voor drie jaar door de raad formatie beschikbaar gesteld tot 2022. Het houden van snelheid in de woningbouwopgave is onverminderd van belang. Het gaat om een structurele inzet van € 90.000,- .

Sturing en beheersing projectenportefeuille

Er lopen veel projecten voor woningbouw in het ruimtelijk domein die ook komende jaren capaciteit en middelen blijven vragen. Wij willen planmatiger gaan werken zodat we beter de samenhang en prioriteiten kunnen bewaken en kunnen inspelen op nieuwe projecten en initiatieven. Daarvoor is meer sturing nodig op de projectenportefeuille. Er is de komende jaren structureel € 100.000,- nodig om hier verder invulling aan te geven. Onderzocht wordt of dit gedeeltelijk kan worden gefinancierd uit grondexploitaties en voor het niet-gemeentelijke deel uit kostenverhaal.

4. Risico's

Er is een aantal zowel positieve als negatieve risico's die wij niet in het saldo hebben verwerkt. Deze risico's worden in dit hoofdstuk per cluster nader uitgewerkt.

Corona

De consequenties van de langdurige beperkende maatregelen als gevolg van de coronacrisis zijn groot. In het Crisis- en herstelplan is ingegaan wat dit heeft betekend en nog zal betekenen voor de Biltse samenleving. Het Crisis- en herstelplan bevat de maatregelen die wij vanuit onze gemeentelijke verantwoordelijkheid en regierol op korte termijn willen inzetten om de lokale samenleving te versterken en een helpende hand te bieden om uit de crisis te komen. Hoe het herstel in 2022 zich ontwikkelt is nog onzeker.

De coronacrisis zal ook een langduriger effect hebben op de economie. Het CPB en CBS waarschuwen voor negatieve effecten als de steunmaatregelen van het rijk eindigen. De werkloosheid zal stijgen en inwoners kunnen te maken krijgen met sociaal- economische problemen. Of en welke extra maatregelen dan nodig zijn, zal de komende jaren duidelijk worden.

Een belangrijk deel van de kosten van de maatregelen in het Crisis- en herstelplan zijn door de landelijke overheid gecompenseerd. Of er ook nog compensatie op de langere termijn zal plaatsvinden is onzeker. Wij zien dit als een belangrijk risico.

Werk & Inkomen

In 2022 gaan wij verder op de ingeslagen weg van inkomensondersteuning, arbeidsmarkttoeleiding, aanpak laaggeletterdheid en de bevordering van inclusie. De coronacrisis zal een langdurig effect hebben op de economie. Het CPB en CBS waarschuwen voor negatieve effecten als de steunmaatregelen van het rijk eindigen. De werkloosheid en het aantal bijstandsgerechtigden zal stijgen. Ook zullen inwoners te maken krijgen met sociaal- economische problemen als taalachterstand en financiële zorgen

Cluster Burger en Bestuur

Zie hiervoor bijlage 2, Bedrijfsvoering

Cluster Fysiek Domein

Leges omgevingswet

De Omgevingswet, maar vooral de Wkb zorgen ervoor dat er vanaf de inwerkingtreding minder activiteiten vergunning-plichtig zullen zijn. Minder vergunningen betekent ook minder te verwachten legesinkomsten. Minder inkomsten bij mogelijk gelijkblijvende kosten heeft financiële gevolgen. Het risico is aanwezig dat ca 10% van de huidige legesinkomsten voor omgevingsvergunningen niet meer binnen zullen komen.

Cluster Sociaal Domein

Juridische advisering

Bij de aanvragen van jeugdhulp zien we een toenemende complexiteit en toenemende beroep- en bezwaarprocedures. De noodzaak van goede juridische advisering wordt meer noodzakelijk voor een efficiënte en effectieve besluitvorming. In de organisatie is de taak van juridisch advies niet voldoende aanwezig. Het risico is aanwezig dat die juridische advisering op den duur wel in de formatie moet worden opgenomen.

Kaders Sociaal Domein

In de begroting 2021 is, in het kader van de Biltse Aanpak, opgenomen dat wij komen tot een beheersbaar tekort binnen het Sociaal Domein. Hiervoor is de taakstelling verlaagd en is het budget verhoogd tot € 16,1 miljoen. Een risico van kostenverhoging bestaat op de volgende terreinen:

- a. Verhoogde kosten regionale aanbesteding begeleiding Wmo en Jeugdhulp, door hogere tarieven;
- b. Bezuinigingen door pilots bij inkoop worden later ingezet door uitstel aanbesteding door Corona;
- c. Doorvoeren van het woonplaatsbeginsel Jeugdhulp;
- d. Provinciale aanbesteding Regiotaxi leidt tot hogere kosten.

De precieze gevolgen van het extra door het rijk beschikbaar gestelde budget en de beschreven risico's zijn op dit moment, bij het vaststellen van de kadernota, niet bekend. Bij de begroting 2022 is hier hopelijk meer duidelijkheid over en zullen de exacte bedragen worden opgenomen.

Onderwijshuisvesting

Met ingang van 2024 zullen er meer investeringen en kosten voor de gemeente gemoeid zijn voor de onderwijshuisvesting om klimaat- en kwaliteitsdoelstellingen te halen. In Hoofdstuk 5 Maatregelen stellen we voor om de middelen die beschikbaar komen vanwege de gewijzigde afschrijvingsmethodiek, voor onderwijs vanaf 2025 beschikbaar te houden (investeringen in 2024 leiden vanaf 2025 tot hogere kapitaallasten).

5. Maatregelen

In de begroting van zowel 2019, 2020 als 2021 hebben wij diverse maatregelen getroffen om te komen tot een structureel sluitend meerjarenperspectief. Over de voortgang van de werking van de maatregelen informeren wij u geregeld middels onze planning & control documenten.

In dit hoofdstuk informeren wij u integraal over de voortgang van de maatregelen begroting 2021 en komen we terug op de maatregelen uit 2019 en 2020 die in voorgaande p&c-documenten nog niet (volledig) gerealiseerd waren.

5.1 Maatregelen begroting 2021

		2022	2023	2024	2025
1.	Kostendekkende leges	100.000	100.000	100.000	100.000
2.	Onroerendezaakbelasting	360.000	360.000	360.000	360.000
3.	Gladheidsbestrijding	35.000	35.000	35.000	35.000
4.	Optimaliseren toe te rekenen kosten heffingen	10.000	10.000	10.000	10.000
5.	Invoeren tarief grote afvalcontainer	-	-	-	-
6.	Doteren verkoopopbrengsten in onderhoudsvoorziening	500.000	500.000		
7.	Subsidiebeleid	25.000	25.000	25.000	25.000
8.	Afschaffen kantine gemeentehuis	80.000	80.000	80.000	80.000
9.	Bevriezen prijsindexering 2021	100.000	100.000	100.000	100.000
10.	Aanpassing afschrijvings- en activabeleid	200.000	200.000	200.000	200.000
11.	Duurzaamheid	190.000	190.000	190.000	190.000
12.	Straatfeesten	10.000	10.000	10.000	10.000
	Totaal maatregelen	1.610.000	1.610.000	1.110.000	1.110.000

	(Wordt) Gerealiseerd
	In uitvoering
	Niet realiseerbaar

Aanpassing afschrijvings- en activabeleid

In de raadsvergadering van 17 december 2020 is naar aanleiding van de genomen maatregel bij de begroting de financiële verordening 2021 aangepast. In deze verordening is opgenomen dat materiële vaste activa met een economische nut niet langer afgeschreven worden tot € 0,- maar tot een restwaarde. Na aanpassing van de verordening heeft de daadwerkelijke doorrekening van deze maatregel plaatsgevonden. Deze leidt tot een positief effect van € 450.000. Dit is € 250.000 hoger dan oorspronkelijk als maatregel was opgenomen.

Het grootste deel van dit voordeel is echter toe te rekenen aan lagere afschrijvingslasten op onderwijshuisvesting. In verband met het risico dat zoals opgenomen onder Hoofdstuk 4 Risico's, stellen wij voor om dit voordeel nog niet structureel door te rekenen in het meerjarenperspectief maar het beschikbaar te houden tot er meer zekerheid is omtrent de consequenties van het te actualiseren integraal huisvestingsplan onderwijs.

Dit leidt tot onderstaand financieel effect:

	2022	2023	2024	2025	2026
Afschrijvingsmethodiek	250.000	250.000	250.000	0	0
Totaal maatregelen	250.000	250.000	250.000	0	0

5.2 Maatregelen begroting 2019 en 2020

In onderstaand overzicht zijn de maatregelen uit de begroting 2019 en 2020 opgenomen die in voorgaande P&C-documenten nog niet als gerealiseerd waren vermeld.

		2022	2023	2024	2025
Maatschappelijke businesscase buitendienst		300.000	300.000	300.000	300.000
Optimaliseren gebruik Lichtruim		100.000	100.000	100.000	100.000
Taakstelling Sociaal Domein		800.000	800.000	800.000	800.000
Vermogenspositie BIGA		100.000	100.000	100.000	100.000
Toeristenbelasting		40.000	40.000	40.000	40.000
Totaal maatregelen		1.610.000	1.610.000	1.110.000	1.110.000

	(Wordt) Gerealiseerd
	In uitvoering
	Niet realiseerbaar

Maatschappelijke businesscase buitendienst

In deze kadernota treft u nog een kredietaanvraag aan die benodigd is om de genoemde besparing te kunnen realiseren. Naar verwachting zal daarmee de besparing volgens planning vanaf 2022 gerealiseerd worden.

Optimaliseren gebruik Lichtruim

Met de verhuur van onderwijsruimte zal in 2021 de besparing van € 100.000 gerealiseerd worden. In de komende jaren zullen wij ons inzetten de ruimtes te blijven verhuren.

Taakstelling Sociaal Domein

Bij de aanvulling op de begroting is nadere invulling gegeven op welke wijze de taakstelling van € 800.000 gerealiseerd gaat worden. Dit betreft door het inzetten van de volgende wijzigingen:

Diagnostisch team	250.000
Was- en strijkservice	60.000 - 110.000
Preventie	70.000
Hulp bij het huishouden	255.000 - 400.000
Mantelzorgwaardering	40.000

De diverse (beleids)wijzigingen zijn hiervoor inmiddels ingezet. In welke mate dit voor ook daadwerkelijk tot de gewenste bezuiniging zal leiden is lastig te zeggen.

Vermogenspositie BIGA

De BIGA heeft uit haar resultaat 2019 € 1.200.000 gereserveerd om in 4 jaarlijkse termijnen uit te keren als omzetbonus aan de 5 gemeenten/aandeelhouders. Voor de komende jaren zal deze maatregel gerealiseerd worden. In welke mate dit vanaf 2025 ook behaald wordt is nog onzeker.

Toeristenbelasting

In totaal is er een extra bedrag van jaarlijks € 40.000 opgenomen door verhoging van de toeristenbelasting. Deze verhoging is weliswaar reeds in de tarieven opgenomen maar als gevolg van corona is de kans aannemelijk dat dit voor 2021 nog niet tot hogere opbrengsten zal leiden. Voor 2022 gaan wij er voor alsnog vanuit dat dit gerealiseerd wordt.

6 Bijlagen

Bijlage 1 Kredieten

In voorgaande voorstellen zijn onderstaande kredietaanvragen verwerkt:

	2022	2023	2024	2025	2026
Nieuwe raad> ICT-middelen	30.000				30.000
Brandweerposten	750.000	750.000			
Investeren op de milieustraat	125.000				
Vervanging van ondergrondse containers	400.000				
GEO informatie	50.000	50.000			
Totaal Kredietaanvragen	1.355.000	800.000	-	-	30.000

Bijlage 2 Bedrijfsvoering

Ambtelijke organisatie / bedrijfsvoering

In deze kadernota worden de volgende formatie-voorstellen gedaan:

Formatieve ontwikkelingen		FTE
Intensiveringen		
	BOA	1
	Archief	1
	Interventiespecialist	0,88
	Procesregiseur Sociaal Domein	1
	Beleidscapaciteit Sociaal Domein	1
	Kunst en collectiebeheer	0,2
Nieuw beleid		
	Bedrijfscontactfunctionaris (tijdelijk)	0,78
	Woningbouwopgave	1
	Sturing en beheersing projectenportefeuille	1
		7,86

In de Kadernota worden voor deze noodzakelijke versterkingen nadere onderbouwing gegeven.

Aanvullend geven wij een schets van een aantal omstandigheden die het functioneren van de gehele organisatie sterk onder druk zetten.

Corona: Al meer dan een jaar werkt ook onze ambtelijke organisatie voor het grootste deel vanuit huis. Dit heeft grote invloed op het functioneren van de organisatie. In de jaarstukken 2020 en in het Crisis- en Herstelplan Corona wordt ingegaan op de effecten.

Groot verloop: Al enkele jaren zien we een relatief groot verloop. In minder dan vier jaar heeft meer dan de helft van de collega's de organisatie verlaten.

Een hoog verloop kost veel geld. Het is een optelsom van kosten voor werving van medewerkers, selectiegesprekken voeren en inwerken van nieuwe collega's. Ook heeft een groot verloop in korte tijd nadelige effecten voor de kwaliteit van het werk. Kennis, vaardigheden, routines gaan verloren. En het kost tijd om die weer op het gewenste niveau te krijgen.

Krapte op de arbeidsmarkt: net als veel andere gemeenten en organisaties lukt het ook onze gemeente niet om elke openstaande vacature ingevuld te krijgen. Het alternatief 'duur' inhuren is soms onvermijdelijk.

Hoog ziekteverzuim: Op dit moment ligt het ziekteverzuim op ruim 10%. Uit de personeelsmonitor gemeenten 2020 van het A&O-fonds blijkt dat het gemiddeld ziekteverzuim bij gemeenten in 2020 5,5% bedroeg.

Een ziekteverzuim van ruim 10% impliceert een uitval van ruim 20 fte.

De begroting kent geen budget voor inhuur derden cq een flexbudget. Dit betekent dat noodzakelijke inhuur binnen de financiële kaders van het salarisbudget gevonden moet worden. Reden waarom veel werkzaamheden niet door inhuur worden overgenomen en de werkzaamheden, zo goed en zo kwaad als het gaat, overgenomen worden door collega's.

Al met al is een vicieuze cirkel ontstaan die doorbroken moet worden.

Een vitale ambtelijke organisatie is cruciaal om de dienstverlening naar inwoners, ondernemers, de ondersteuning van college en raad, de bedrijfsvoering te garanderen. De ambtelijke organisatie is een onmisbare schakel om de inhoudelijke ambities van de gemeenteraad en college uit te kunnen voeren.

De hoofdvraag daarbij is: 'In hoeverre is de organisatie kwantitatief en kwalitatief toegerust om de gewenste maatschappelijke ambities van college en gemeenteraad te realiseren?'

Om hier een goed antwoord op te geven moet enerzijds gekeken worden naar de kwantiteit en kwaliteit van de ambtelijke organisatie én anderzijds naar het ambitieniveau van de gemeenteraad, het college en de samenleving.

V.w.b. de kwalitatieve kant van de organisatie zijn in 2020 en 2021 in het programma Fundament op Orde belangrijke stappen gezet op de verbetering, implementatie en borging van de belangrijkste basisprocessen. Nu het einde van de Corona-crisis -met veel inzet van menskracht op de kerntaken en de crisisorganisatie- in zicht is, is de verwachting dat de draad, qua organisatieontwikkeling weer kan worden opgepakt.

De komende periode werkt de directie de scan van Berenschot met elk team op taakveldniveau verder uit. Om zo met ons college en uw raad een goed inzicht te kunnen geven in hoeverre onze gemeente in de benchmark van Berenschot staat ten opzichte van specifieke omstandigheden in onze gemeente. Daarmee beantwoorden we de vraag in hoeverre ambities en beschikbare middelen met elkaar in verhouding staan.